

проблем з урахуванням специфіки галузі, в якій вони працюють, та об'ємів господарських операцій.

Список використаних джерел:

1. Дереконь В. М. Аудит як форма фінансового контролю та складова адміністративно-правової інфраструктури детінізації економічних відносин в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юр. наук : спец. 12.00.07 / В. М. Дереконь. – Ірпінь, 2007. – 21 с.
2. Управління фінансово-економічною безпекою: навч. посібник / О.А. Кириченко, С.М. Лаптев, П.Я. Пригунов, О.І. Захаров та ін.; за ред. В.С. Сідака. – К.: Дорадо-Друк. – 2010. – 412 с.
3. Крючко Л. С. Теоретичні засади фінансової безпеки підприємства / Л. С. Крючко // Інвестиції: практика та досвід. - 2013. - № 15. - С. 49-52.
4. Крупка М. І. Фінансова безпека суб'єктів господарювання: підручник / М. І. Крупка. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2018. – 319 с.

Леонова К.С., студентка

Науковий керівник: Герасимович А.М.,
д.е.н., професор ВП НУБіП України «Ніжинський
агротехнічний інститут», м. Ніжин, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Для прийняття ефективних управлінських рішень керівництву необхідна своєчасна, точна та деталізована інформація про витрати, склад собівартості, рентабельність та прогностичні показники з метою управління ними. Таку інформацію можна отримати лише за належної організації управлінського обліку, тому уже тривалий час у спеціальній літературі йдуть гострі дискусії щодо побудови управління витратами (управлінського обліку) в Україні [1].

Якщо підходити до управління витратами з точки зору розширення функцій, тобто поєднання обліку витрат з плануванням, контролем, аналізом, підбиттям підсумків діяльності підрозділів, слід з'ясувати, хто має виконувати ці функції. Якщо їх покласти на бухгалтерію (що можливо в сучасних умовах), то це означає не розширення функцій бухгалтерського обліку або перетворення його в управлінський, а розширення функцій бухгалтерії або її виробничого відділу, адже сам облік при цьому не змінюється.

Доцільність такого підходу до побудови обліку витрат особливо доведена досвідом тих підприємств, які подають звітність про собівартість продукції. Тобто облік витрат можна вести не тільки заради налагодження контролю за ними, а й для складання звітності [2].

Побудова управлінського обліку в сільському господарстві має передусім бути спрямована на потреби управління в інформації і забезпечувати облік і контроль витрат за об'єктами обліку: в рослинництві – це сільськогосподарські культури (групи культур); у тваринництві – групи (види) тварин як за структурними підрозділами, так і по підприємству загалом, а також аналіз, оцінку, планування напрямів розвитку фінансово-господарської діяльності підприємства.

Одним із основних критеріїв організації управлінського обліку на сільськогосподарських підприємствах є його результативність, що передбачає ефективне використання фінансових і виробничих ресурсів, зниження собівартості продукції (робіт, послуг), покращення якості продукції, підвищення її конкурентоспроможності, а також можливість здійснення контролю за діяльністю підприємства в цілому та його окремих підрозділів.

Тобто, управлінський облік є ефективним тоді, коли він дає змогу полегшити досягнення цілей діяльності підприємства з найменшими витратами на організацію і функціонування самого обліку.

На організацію управлінського обліку в сільськогосподарських підприємствах впливають:

- зовнішні фактори – рівень розвитку галузі, умови діяльності сільськогосподарського підприємства, кліматичні умови, ринкова кон'юнктура, ціноутворення тощо;

- внутрішні фактори – організаційна структура сільськогосподарського підприємства, кількість центрів господарської відповідальності, розподіл обов'язків і відповідальності, професіоналізм працівників, мотивація праці тощо.

Головним призначенням управлінського обліку на сільськогосподарських підприємствах є його орієнтація на забезпечення ефективності діяльності підприємства, на контроль і оцінку раціональності використання виробничих ресурсів, своєчасне виявлення факторів, які знижують підвищення ефективності, оперативне виявлення рентабельності виробництва, потреб ринку та прогнозування обсягів виробництва та продажу.

Управлінський облік забезпечує прямі й зворотні зв'язки між структурними підрозділами сільськогосподарського підприємства шляхом обміну інформацією і підготовкою внутрішньої звітності. Так, доведення плану роботи керівнику підрозділу, який буде відповідати за його реалізацію, забезпечить чітке розуміння керівником свого завдання на певний період часу. При цьому, бухгалтерські звіти про виконання планових завдань (бюджетів, кошторисів) надають керівнику інформацію про якість його роботи [3].

На окремих аналітичних рахунках слід обліковувати витрати підрозділу на виконання окремих робіт, передбачених річним завданням, наприклад, витрати на поліпшення ґрунтів, а в разі потреби – постійних витрат підрозділів (загальнобригадні, витрати на утримання зернотоків тощо). Результати діяльності щодо цих робіт або видів витрат визначають окремо, а в подальшому включають до загального підсумку діяльності підрозділу.

Для забезпечення раціональної організації управлінського обліку на сільськогосподарських підприємствах необхідно визначити підходи не стільки у концептуальному плані, скільки у поступовому, взаємопов'язаному та обґрунтованому втіленні ідеї його управлінської орієнтації в практичну діяльність. Для того, щоб вирішити поставлену задачу, необхідно враховувати загальні напрямки розвитку, а також дійсний стан кожного з видів бухгалтерського обліку, систем контролю і аналізу. В даному випадку важливою є

розробка плану організації системи управлінського обліку на сільськогосподарських підприємствах, який включає наступні елементи:

- виділення центрів відповідальності (витрат, прибутку, інвестицій);
- порядок документування операцій і документообіг;
- план рахунків управлінського обліку і порядок подвійного відображення операцій;
- визначення оптимальних оцінок і методів калькулювання;
- формування системи управлінської звітності; - вибір форми обліку;
- організація праці фахівців управлінського обліку та інших виконавців облікових робіт.

Особливістю обліку за центрами відповідальності є накопичення даних про витрати та доходи кожного окремого центру відповідальності з метою виявлення відхилень, причин відхилень та відповідальних осіб, які допустили ці відхилення. Важливою передумовою обліку за центрами відповідальності вважають встановлення цільових фінансових показників, їх систематичне вимірювання, порівняння фактичних даних із цільовими показниками, аналіз відхилень та розробка й реалізація відповідних заходів, якщо відхилення виявляться суттєвими.

Важливою умовою впровадження на сільськогосподарських підприємствах ефективної системи внутрішньої звітності є детальне вивчення завдань, що вирішуються на різних рівнях управління, та виявлення інформаційних потреб, які залежать від повноважень щодо прийняття конкретних управлінських рішень. Оскільки система управлінської звітності повинна охоплювати всі рівні управління підприємством і покликана допомогти керівництву в процесі планування, контролю та оцінки результатів діяльності підприємства, то процес формування системи управлінської звітності на сільськогосподарських підприємствах можна розділити декілька взаємопов'язаних етапів:

- 1) визначення цілей управлінської звітності;
- 2) визначення потреби в інформації залежно від видів користувачів;
- 3) визначення джерел даних;
- 4) розробка форм внутрішньої звітності;
- 5) призначення відповідальних осіб і встановлення термінів її подання.

Впровадження налагодженої системи управлінської звітності забезпечить можливість одержання оперативної і якісної інформації про поточні витрати, результати діяльності та підвищення ефективності прийнятих управлінських рішень [2].

Отже, за належної організації управлінського обліку сільськогосподарських підприємств їх керівники беруть участь у плануванні діяльності структурних підрозділів; забезпечують технологічні процеси необхідними матеріальними ресурсами, роботами і послугами; контролюють ефективне використання усіх видів ресурсів; аналізують чи беруть участь в аналізі діяльності структурних підрозділів; розробляють заходи щодо матеріального стимулювання чи матеріальної відповідальності окремих робітників; приймають управлінські рішення щодо усунення небажаних відхилень в діяльності структурних підрозділів.

Управління витратами в сільськогосподарських підприємствах досить суттєво відрізняється від методики, яку використовують в інших галузях. Тому підприємство може самостійно вибрати концепцію управління витратами, яка максимально сприятиме підвищенню його конкурентоспроможності та прибутковості на ринку. Варто зазначити, що в управлінні витратами слід також враховувати концепцію життєвого циклу продукту, тобто управління необхідно здійснювати з урахуванням інформації про стан життєвого циклу, на якому перебуває продукція на ринку.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996- XIV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Дацюк А. А. Основи організації управлінського обліку в допоміжних виробництвах сільськогосподарських підприємств. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/Vsnau/FiK/2009_4/35Dacyuk.pdf
3. Клименко А. А. Управління витратами на сільськогосподарських підприємствах. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vbumb/2009_4/9.pdf

Лижова Є.М., студентка
Науковий керівник: Циган Р.М.,
старший викладач

Кременчуцький національний університет ім.
Михайла Остроградського, Кременчук, Україна

ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ: СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ

Податки являються з одного боку джерелом формування бюджету країни, а з іншого здійснюють великий тиск на підприємства, тому ефективна податкова політика є важливим питанням для держави й суб'єктів господарювання. Тому необхідно знайти баланс між справлянням податків та їх сплатою. Податкові надходження складають більшу частину доходів зведеного бюджету України [1]. Вони характеризують розвиток податкової системи, її зміну залежно від впливу зовнішніх факторів. За їх допомогою можна відслідковувати стан і тенденції розвитку національної економіки.

В Україні суб'єкти господарювання сплачують такі податки: ПДВ, ПДФО, податок на прибуток підприємств, податок на власність та внутрішні податки на товари та послуги.

На рис. 1 представлено динаміку податкових надходжень у тис дол. США